

ATZINUMS PAR
IZMAIŅU NOVĒRTĒŠANU AKREDITĒTĀ STUDIJU VIRZIENĀ

Daugavpils Universitāte
STUDIJU VIRZIENA NOSAUKUMS:
Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas

STUDIJU PROGRAMMAS NOSAUKUMS:
Starpkultūru attiecības
(jaunais nosaukums: “Starpkultūru attiecības un stratēģiskā komunikācija”)
(izglītības klasifikācijas kods: 47314)

Informācija par ekspertu

Vārds	Aiga	Uzvārds	Veckalne
Darbavieta	Ventspils Augstskola	Amats	Zinātniskā asistente, vieslektore
Grāds/ profesionālā kvalifikācija		Profesionālais maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā (<i>EMBA</i>)	
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			<i>Elektroniski parakstīts</i>

Novērtēšanas vizītes datums: 14.04.2025.

Atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā gūtajām atziņām un veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:

- Daugavpils Universitātes (DU) rektora 22.01.2025. iesniegums Nr. 4-40/32;
- Studiju kvalitātes komisijas 2023. gada 17. maija lēmums Nr. 2023/20-A “Par studiju virziena un tam atbilstošo programmu akreditāciju”;
- Studiju kvalitātes komisijas 2023. gada 25. oktobra lēmums Nr. 2023/20-An “Lēmums par nosacījuma izpildi”
- Augstskolu likums;
- Ministru kabineta (MK) 2023. gada 13. jūnija noteikumi Nr. 305 “Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu”;
- MK 11.12.2018. noteikumi Nr. 793 “Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi”;
- MK 13.06.2017. noteikumi Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”;
- MK 16.04.2013. noteikumi Nr. 202 “Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus” (ar grozījumiem);
- “Stratēģiskās komunikācijas vadītāja profesijas standarts”, saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2020. gada 28. februāra sēdē, protokols Nr. 2;

- Akadēmiskās informācijas centra 28.02.2025. vēstule par papildinformācijas pieprasīšanu;
- DU rektora 02.04.2025. atbilde Nr. 4-40/128 uz Akadēmiskās informācijas centra 28.02.2025. vēstuli par papildinformācijas pieprasīšanu;
- DU rektora 14.10.2024. rīkojuma Nr. 4-5/211 par pāreju no kredītpunktiem uz Eiropas Kredītu pārneses sistēmu Daugavpils Universitātē izraksts;
- profesionālās maģistra studiju programmas (PMSP) “Starpkultūru attiecības un stratēģiskā komunikācija” studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku biogrāfijas;
- PMSP “Starpkultūru attiecības un stratēģiskā komunikācija” atbilstība valsts izglītības standartam;
- 08.06.2022. vienošanās ar Ventspils Augstskolu par studentu pārņemšanu, ja programmas īstenošana tiek pārtraukta;
- studiju programmas parametri pirms izmaiņu veikšanas un pēc tās;
- PMSP “Starpkultūru attiecības un stratēģiskā komunikācija” atbilstība profesijas standartam;
- PMSP “Starpkultūru attiecības un stratēģiskā komunikācija” studiju kursu apraksti;
- PMSP “Starpkultūru attiecības un stratēģiskā komunikācija” studiju plāns (ar izceltiem tiem, kursiem, kuru saturā iekļauta virziena “Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas” joma, un studiju kursu kartējums);
- PMSP “Starpkultūru attiecības un stratēģiskā komunikācija” izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugi;
- izmaiņu kopsavilkums PMSP “Starpkultūru attiecības un stratēģiskā komunikācija”;
- PMSP “Starpkultūru attiecības” 2023./2024. studiju gada studējošo aptauja;
- PMSP “Starpkultūru attiecības” 2022./2023. studiju gada studējošo aptauja;
- PMSP “Starpkultūru attiecības” 2021./2022. studiju gada studējošo aptauja;
- 2023. gada jūnijā–jūlijā veiktā PMSP “Starpkultūru attiecības” 2023./2024. studiju gada daba devēju aptauja.

1. Informācija par augstskolas plānotajām izmaiņām

Daugavpils Universitātes (DU) profesionālā maģistra studiju programma “Starpkultūru attiecības” (jaunais nosaukums: “Starpkultūru attiecības un stratēģiskā komunikācija”, kods 47314), studiju virziens “Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas”, akreditēts līdz 2029. gada 7. decembrim.

Pamatojoties uz Studiju kvalitātes komisijas (SKK) 2023. gada 17. maija lēmumu Nr. 2023/20-A un 2023. gada 25. oktobra lēmumu Nr. 2023/20-An, DU ir pārskatījusi profesionālās maģistra studiju programmas “Starpkultūru attiecības” (kods 47314) saturu un nolēmusi pārveidot to atbilstīgi Ministru kabineta 2023. gada 13. jūnija noteikumiem Nr. 305 “Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 305), kā arī Stratēģiskās komunikācijas vadītāja profesijas standartam (saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2020. gada 28. februāra sēdē, protokols Nr. 2).

Izmaiņas galvenokārt saistītas ar programmas nosaukuma, piešķiramās kvalifikācijas, mērķa, uzdevumu un studiju rezultātu pārskatīšanu, lai nodrošinātu programmas atbilstību normatīvo aktu un aktuālajām nozares prasībām, kā arī, lai īstenotu studentu pilnvērtīgu sagatavotību darba tirgum, ievērojot gan valsts, gan starptautiskos izglītības un profesionālos standartus.

Studiju kvalitātes komisija 2023. gada 17. maija lēmumā Nr. 2023/20-A norādīja, ka ir nepieciešams mainīt profesionālās maģistra studiju programmas “Starpkultūru attiecības” nosaukumu, lai tas atbilstu programmas saturam un sasniedzamajiem rezultātiem. **Pirms**

izmaiņām studiju programmas nosaukums bija **“Starpkultūru attiecības”**, savukārt pēc izmaiņām, ievērojot SKK rekomendāciju, programma iegūs nosaukumu **“Starpkultūru attiecības un stratēģiskā komunikācija”**, kas, atbilstoši DU norādītajam, labāk atspoguļos programmas mērķi un saturu, kā arī jaunās kvalifikācijas piešķiršanu.

Minētās izmaiņa paredz arī profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu – “stratēģiskās komunikācijas vadītājs”, kas atbilst septītajam profesionālās kvalifikācijas līmenim. Kvalifikācijas piešķiršanu nosaka Augstskolu likuma 59. panta pirmās daļas 3. punkta b) apakšpunkts un MK noteikumu Nr. 305 37. punkts.

Iepazīstoties ar SKK lēmumā Nr. 2023/20-A norādīto, eksperte secina, ka DU jau studiju virziena akreditācija procedūras ietvaros programmas apguves rezultātā bija paredzējusi piešķirt kvalifikāciju – Stratēģiskās komunikācijas vadītājs – vienlaikus, atbilstoši SKK un novērtēšanas ekspertu konstatējumiem par programmas neatbilstību profesiju standartā noteiktajām prasībām, DU piekrita, ka kvalifikācija netiek piešķirta (izvērstāka analīze iekļauta šī atzinuma 3 nodaļā. SKK lēmumā norādīts, ka ir nepieciešams arī palielināt izvēles kursu skaitu un veikt izmaiņas esošajos kursu aprakstos. Izmaiņu ieviešanas laikā tika izveidoti jauni studiju kursi, piemēram, **“Stratēģiskā vadība”**, **“Kultūra un komunikācijas stratēģijas”**, **“Riska un krīzes komunikācija”** un **“Zīmolvedība: teorija un prakse”**, kā arī izņemti daži iepriekšējie kursi, piemēram, **“Socioloģija”**, **“Etnopolitika”** un **“Grāmatvedības pamati”**, kas vairs nav atbilstīgi programmas mērķiem. Atbilstīgi DU norādītajam šī kursu pārstrukturēšana ir vērsta uz studiju kvalitātes uzlabošanu, saskaņojot kursus ar profesijas standartu un nozares aktuālajām prasībām.

Izmaiņu procedūras ietvaros mainīts arī studiju programmas apjoms, to izsakot atbilstoši Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmai (ECTS). Apjoms pirms izmaiņām bija 80 KP, apjoms pēc izmaiņām būs 120 KP (ECTS).

SKK norādīja nepieciešamību precizēt studiju programmas mērķi un uzdevumus, lai tie atbilstu profesionālās kvalifikācijas iegūšanai, kā arī lai nodrošinātu saikni ar profesijas standartu. DU pārskatīja programmas mērķi, uzdevumus un sasniežamos rezultātus.

Tika mainīts arī studiju programmas mērķis.

Iepriekšējā versija:

“Sagatavot Latvijas valsts un starptautiskiem kritērijiem atbilstošas kvalifikācijas speciālistus, kuri spēj stratēģiski, radoši un inovatīvi analizēt, plānot, organizēt un vadīt darbu starpkultūru attiecību un komunikācijas jomā, risinot problēmas un prognozējot riskus jaunā vai nepazīstamā vidē multikulturālā kontekstā, veikt un vadīt pētījumus, analizēt un pilnveidot starpkultūru attiecību un komunikācijas aktivitātes, un kuri izglītības kvalitātes ziņā ir konkurētspējīgi darba tirgū Latvijā un starptautiskajā vidē.”

Jaunā versija:

“Balstoties uz bakalaura programmās iegūtajām zināšanām, sagatavot Latvijas valsts un starptautiskiem kritērijiem atbilstošas kvalifikācijas speciālistus, kuri spēj stratēģiski, radoši un inovatīvi analizēt, plānot, organizēt un vadīt darbu **stratēģiskās komunikācijas un starpkultūru attiecību jomā**, risinot problēmas un prognozējot riskus jaunā vai nepazīstamā vidē multikulturālā kontekstā, **vadot krīzes komunikācijas komandu**, veikt un vadīt pētījumus, analizēt un pilnveidot starpkultūru attiecību un komunikācijas aktivitātes, un kuri izglītības kvalitātes ziņā ir konkurētspējīgi darba tirgū Latvijā un starptautiskajā vidē.”

Izmaiņas programmas mērķī ir saistītas ar tādu speciālistu sagatavošanu, kas spēj risināt sarežģītumus un prognozēt riskus starpkultūru attiecību un stratēģiskās komunikācijas jomā, jo īpaši krīzes komunikācijas un pētījumu un projektu vadīšanas jomā. Informācijas uzskatāmībai, izmaiņas mērķī iezīmētas treknrakstā.

Izmaiņas ir vērstas arī uz programmas uzdevumu precizēšanu, lai nodrošinātu, ka studenti iegūst nepieciešamās zināšanas un prasmes stratēģiskajā komunikācijā, krīzes vadībā, kā arī starpkultūru attiecībās.

Jaunie studiju programmas uzdevumi:

- veidot un padziļināt zināšanas stratēģiskās komunikācijas un starpkultūru attiecību teorētiskajā un praktiskajā aspektā;
- paplašināt teorētisko sagatavotību ar mērķi pilnveidot studentu spējas izstrādāt, attīstīt un izmantot oriģinālas idejas lietišķajā pētniecībā;
- nodrošināt stratēģiskās komunikācijas vadītāja kvalifikācijai nepieciešamas zināšanas un kompetences;
- attīstīt maģistrantu prasmi īstenot organizāciju iekšējās un ārējās aktivitātes, kas saistītas ar starpkultūru attiecībām un stratēģisko komunikāciju;
- attīstīt spējas prognozēt, koordinēt un novērst komunikācijas krīžu situācijas, tai skaitā problēmsituācijas;
- dot iespēju gūt pieredzi stratēģiskās komunikācijas plānošanā, organizēšanā un izvērtēšanā;
- attīstīt prasmi vadīt starpkultūru un stratēģiskās komunikācijas projektus;
- dod iespēju sistemātiski un akadēmiski pārdomāt savu starpkultūru attiecību pieredzi pētnieciskajā un lietišķajā līmenī.

Pirms izmaiņām studiju programmā apgūtās kompetences bija saistītas ar aktīvu dalību starpkultūru dialogos un organizācijās, kā arī ar problēmu formulēšanu un risināšanu. Jaunajās izmaiņās DU uzsver arī stratēģisku lēmumu pieņemšanu un sabiedrisko attiecību ietekmes uz sabiedrības tēlu un reputāciju veidošanu. Pēc izmaiņām DU uzsver arī teoriju pārvaldīšanu attiecībā uz stratēģisko komunikāciju un sabiedrības reputācijas veidošanu, kā arī prasmi strādāt ar plašsaziņas līdzekļiem un viedokļu līderiem, kā arī vadīt starptautiskas stratēģiskās komunikācijas kampaņas.

Ir **papildināti arī sasniedzami studiju rezultāti**. Jaunie sasniedzamie studiju rezultāti uzsver studentu spēju apgūt un demonstrēt zināšanas stratēģiskās komunikācijas un starpkultūru attiecību teorijās, ietverot padziļinātu izpratni par pilsonisko dialogu sabiedrībā, organizācijas reputāciju un komunikācijas procesu, kas ir svarīgi mūsdienu globalizētajā un daudz kultūru pasaulē. DU uzsver, ka studentiem, absolvējot programmu, būs ne tikai praktiskas prasmes, bet arī ar spējas veikt padziļinātu analīzi un izmantot teorētiskās zināšanas reālās situācijās.

Jaunie sasniedzamie rezultāti uzsver arī pētniecisko un datu apkopošanas metožu apguvi starpkultūru attiecību un stratēģiskās komunikācijas jomā. Studentiem būs jāapgūst kvalitatīvās un kvantitatīvās pētniecības metodes, lai spētu analizēt un interpretēt informāciju par sabiedriskām un komunikācijas tendencēm. DU uzsver, ka šī pieeja veicinās studentu spēju veikt neatkarīgu pētniecību un piedāvāt jaunas perspektīvas komunikācijas problēmu risināšanai.

Jaunajos studiju rezultātos ir uzsvēta arī studentu spēja nodrošināt gan iekšējo, gan ārējo komunikāciju, izmantojot stratēģiskās komunikācijas principus. Šī kompetence ietver spēju plānot un vadīt komunikācijas stratēģijas, koordinēt informācijas plūsmu, kā arī analizēt un novērst potenciālos krīzes un riska scenārijus. Prasmes vadīt sabiedrisko attiecību kampaņas un veidot attiecības ar plašsaziņas līdzekļiem ir svarīgas, lai studentiem būtu iespēja pilnvērtīgi izmantot teorētiskās zināšanas.

Izmaiņās ir uzsvēta arī spēja aktīvi iesaistīties starpkultūru dialoga veidošanā, kas palīdzēs studentiem sadarboties ar dažādām organizācijām, sabiedrībām, kopienām un kultūrām.

Jaunajos studiju rezultātos uzsvēta arī kompetence pieņemt stratēģiskus lēmumus, kas ir būtiski komunikācijas plānošanā un vadībā.

Turpmāk redzamajā tabulā apkopotas veiktās un vērtējamās izmaiņas:

Parametri	Pirms izmaiņām	Pēc izmaiņām
Programmas nosaukums	“Starpkultūru attiecības”	“Starpkultūru attiecības un stratēģiskā komunikācija”

Kods	47314	47314
Apjoms	80 KP	120 KP (ECTS)
Iegūstamais grāds un kvalifikācija	Grāds: Profesionālais maģistra grāds starpkultūru attiecībās Kvalifikācija netiek piešķirta	Grāds: Profesionālais maģistra grāds starpkultūru attiecībās Kvalifikācija: Stratēģiskās komunikācijas vadītājs
Uzņemšanas prasības	<i>Pirmā cikla profesionālā augstākā izglītība filoloģijā, vēsturē, ekonomikā, vadībizinībās, mākslā, mūzikā, socioloģijā, bibliotēkzinātnē, kultūras jomā. Studijām angļu valodā: angļu valodas zināšanas vismaz B2 līmenī.*</i>	<i>Humanitāro zinātņu/sociālo zinātņu/komunikācijas zinātņu/vadībizinātņu bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība vai pirmā cikla profesionālā augstākā izglītība filoloģijā, vēsturē, ekonomikā, vadībizinībās, mākslā, mūzikā, socioloģijā, bibliotēkzinātnē, kultūras jomā. Studijām angļu valodā: angļu valodas zināšanas vismaz B2 līmenī.</i>

*DU norādītās uzņemšanas prasības neatbilst SKK lēmumā un oficiālajos reģistros norādītajām.

Atbilstoši DU norādītajam minētās izmaiņas studiju programmā ļautu DU profesionālajai maģistra studiju programmai “Starpkultūru attiecības” kļūt mūsdienīgākai un konkurētspējīgākai, piedāvājot studentiem kvalitatīvas zināšanas un prasmes, kas atbilst mūsdienu darba tirgus prasībām, jo īpaši stratēģiskajā komunikācijā un starpkultūru attiecībās.

2. Vizītes gaitas un tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem pārskats

Ekspertes Aigas Veckalnes vizīte DU, Vienības ielā 13, Daugavpilī, norisinājās 2025. gada 14. aprīlī. Vizītes mērķis bija izvērtēt plānotās izmaiņas DU studiju virziena “Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas” profesionālajā maģistra studiju programmā “Starpkultūru attiecības” (jaunais nosaukums: “Starpkultūru attiecības un stratēģiskā komunikācija”, kods 47314).

Apmeklējuma laikā notika vairākas tikšanās – ar DU vadību, virziena vadītāju un studiju programmas direktoru, mācībspēkiem, studentiem un darba devējiem un sadarbības partneriem.

Tikšanās ar DU vadību

Tikšanās piedalījās: DU studiju prorektore un zinātņu prorektora p. i., kā arī DU Studiju kvalitātes novērtēšanas centra kvalitātes vadītāja.

Galvenie pārrunātie temati ietvēra izmaiņas studiju programmā, jo īpaši kvalifikācijas piešķiršanu, kā arī to ietekmi uz studiju kvalitāti.

DU vadība atzina, ka plānotās izmaiņas, visticamāk, veicinās pieprasījumu pēc šīs studiju programmas un ka darba devēji jau tagad atzinīgi izsakās par plānotajām izmaiņām.

Nākotnes attīstības prioritātes ietver digitalizāciju (piemēram, iesaistoties *OpenEU The Open European University* partnerības projektos), internacionalizāciju un vieslektoru praktiķu piesaisti.

DU vadība norādīja, ka ir patiesi ieinteresēta piešķirt kvalifikāciju un ka studiju programmas izmaiņu ieviešanā iesaistījās gan universitātes vadība, gan virziena vadītāja, gan studiju programmas direktore, gan arī studenti, absolventi un darba devēju pārstāvji.

Tikšanās laikā apspriesta arī studiju kursu atjaunošanas prakse un regularitāte un teorētiskās literatūras atbilstība aktuālajai situācijai Latvijā un pasaulē, kā arī komunikācijas vajadzībām mūsdienās. Saskaņā ar DU vadības teikto studiju kursu aprakstu docētāji pārskata reizi gadā, un programmas direktore tos apstiprina.

Sarunas laikā arī apspriesta DU pāreja uz ECTS kredītpunktiem un stundu skaitu uz 1 KP. DU vadība šobrīd konsultējoties ar AIKA ekspertiem, lai novērstu pārejas, kas tika veikta 2025. gada janvārī, trūkumus. DU pārejas uz ECTS kredītpunktiem pamatā ir princips, ka mazākais kredītpunktu skaits ir 3 ECTS, un tas paredz 32 kontaktstundas un 48 stundu patstāvīgā darba. Svarīgākais princips DU vadībai esot nemainīt kontaktstundu skaitu.

Tikšanās ar studiju virziena vadītāju un studiju programmas direktori

Tikšanās piedalījās DU studiju virziena “Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas” vadītāja un studiju programmas “Starpkultūru attiecības” direktore.

Sarunā tika apspriesta studiju programmas vēsture, attīstība, konkurētspēja, sadarbību ar vietējām kopienām un darba devējiem, kā arī nepieciešamība studiju programmā piešķirt kvalifikāciju, lai veidotu vēl labākus speciālistus un spēcīgāku pilsonisko kopienu reģionā.

Tika pārrunāts arī jautājums par to, vai pašreizējie studenti ir informēti par izmaiņām, un to, kā notiek informācijas apmaiņa. Studiju programmas vadītāja regulāri sazinās ar studentiem e-pastā, platformā *Zoom*, tērēšanas lietotnē *Whatsapp*, gan informējot par izmaiņām, gan atbildot uz studentu jautājumiem.

Studiju programmas direktore ņem vērā studentu ieteikumus pēc prakses vai *Erasmus* pieredzes apmaiņas, tiek ņemti vērā arī absolventu un darba devēju ieteikumi. Daudz noderīgu ieteikumu sniedz arī Studiju virziena padome, kurā darbojas trīs darba devēji. Darba devēji piedalās arī valsts pārbaudījumu komisijā – tostarp arī laikā, kad studiju programmā netika piešķirta kvalifikācija.

Viens no darba devēju ieteikumiem bija ieviest jaunu studiju kursu par krīzes komunikāciju un riska prognozēšanu, lai atbilstu aktuālajām organizāciju vajadzībām. Šāds kurss “Riskā un krīzes komunikācija” ir iekļauts jaunajā studiju plānā.

Sarunā apskatīts arī jautājums par studiju kursu aprakstiem, kuros tikšanās laikā bija vērojams, ka obligāti izmantojamie informācijas avoti bija vecāki par 10 gadiem vai arī bija pieejami saitēs, kas nedarbojas vai arī ir nedrošas (dezinformējošas) saskaņā ar NEPLP ieteikumu.

Sanāksmē izrunāts arī jautājums par divu finanšu kursu iekļaušanu studiju programmā – “Finanšu plānošana organizācijā” un “Finanšu menedžments” – un to atbilstība jaunajam programmas nosaukumam “Starpkultūru attiecības un stratēģiskā komunikācija”. Šo kursu iekļaušana esot nepieciešama, lai paplašinātu redzesloku, kā arī sniegtu vairāk zināšanu par projektu un komandas vadību un budžeta plānošanu.

Studiju virziena vadītāja un studiju programmas direktore īpaši uzsvēra sadarbību ar starptautiskajiem vieslektoriem, piemēram, profesoru no Kolumbijas Universitātes, kā arī dažādu videolekciju repozitoriju, kas ir pieejams studentiem.

Uz ekspertes ieteikumu iesaistīt vairāk vieslektoru praktiķu tika saņemta atbilde, ka ne vienmēr tam ir līdzekļi, bet studiju virziena vadītāja ir iecerējusi uzrunāt NATO Stratēģiskās komunikācijas izeilības centru un citas organizācijas, piemēram, Latvijas Asociāciju sabiedrisko attiecību profesionāļiem (LASAP).

Tikšanās ar studiju programmas mācībspēkiem

Sarunā piedalījās pieci mācībspēki. Viņu docētie kursi:

- Korporatīvā kultūra;
- Plašsaziņas līdzekļu valoda;
- Vērošanas prakse;
- Prakse plašsaziņas iestādēs;
- Riska un krīzes komunikācija (jauns kurss);
- Prakse konkrētajā profesionālajā jomā;
- Sabiedriskās attiecības;
- Politiskā komunikācija un politisko procesu modelēšana (jauns kurss);
- Komunikācijas teorijas un vadība.

Galvenie pārrunātie temati bija izmaiņu ietekme uz studiju programmas prestižu un spēju piesaistīt vairāk studentu, kā arī studentu sagatavošana mūsdienu darba tirgum. Visi mācībspēki pozitīvi vērtē veiktās izmaiņas, uzsverot, ka tās palīdzēs piesaistīt vairāk studentu un labāk sagatavot viņus darba tirgum.

Mācībspēki norādīja, ka viņiem bija iespēja iesaistīties studiju programmas pilnveides procesā un izteikt priekšlikumus. Jaunie studiju kursi, piemēram, “Riska un krīzes komunikācija”, tika izstrādāti sadarbībā ar studiju programmas direktori.

Docētāji atzina, ka seko līdzī aktualitātēm nozarē, papildina studiju kursu aprakstus ar aktuāliem tematiem, iekļauj nodarbībās aktuālus rakstus un materiālus, kas ne vienmēr atspoguļojas studiju aprakstos – atbilstīgi aktuālajai situācijai, tādēļ ne vienmēr studiju aprakstos ir jaunākās grāmatas. Daudz jaunas informācijas tiek apspriests semināros.

Docētāji izmanto iespēju papildināt angļu valodas zināšanas, apmeklē vieslekcijas par mākslīgo intelektu, piedalās dažādos vēstniecību un nevalstisko organizāciju projektos, apmeklē dažādus kursus, regulāri dodas *Erasmus* mobilitātes braucienos.

Tikšanās laikā apspriestas arī visas trīs studiju programmā iekļautās prakses – vērošanas prakse studiju sākumā, prakse plašsaziņas līdzekļos un prakse profesionālajā jomā – un to nozīme studentu prasmju uzlabošanā. Darba devēji atzīstot, ka 3. praksē studenti jau ir ļoti zinoši un nereti pēc prakses beigām sāk darba gaitas pie attiecīgā darba devēja.

Tikšanās ar studiju programmas studentiem

Tikšanās piedalījās četri studiju programmas otrā gada studenti.

Sarunā galvenā uzmanība tika pievērsta studentu viedoklim par studiju programmas saturu un izmaiņām, kā arī izaicinājumiem, ar kuriem viņi sastopas studiju laikā.

Visi studenti uzsvēra, ka viņiem ir pozitīvs priekšstats par veiktajām izmaiņām. Informāciju par plānotajām izmaiņām studenti saņēmuši e-pasta vēstulē kopā ar plašu papildu materiālu un aicinājumu izteikt priekšlikumus.

Studentiem ir ne tikai iespēja semestra beigās aizpildīt novērtējuma aptauju, bet arī iespēja uzdot jautājumus un izteikt priekšlikumus studiju programmas vadītājam, sazināties ar mācībspēkiem privāti, ja ir jautājumi vai nepieciešamas izmaiņas lekciju grafikā. Docētāji vienmēr jautā, ko saturā mainīt, kuru tēmu iekļaut. Studijas notiek vieglā un patīkamā gaisotnē, kas esot viens no iemesliem, kādēļ lielākā daļa studentu pabeidz mācības un aizstāv maģistra darbu.

Studenti novērtē to, ka pēc prakses ir viegli atrast darba iespējas, izmēģināt žurnālistikas prasmes un strādāt kopā ar praktiķiem.

Ja būtu iespēja pilnveidot studiju programmu vēl vairāk, studenti vēlētos vairāk praktisku vieslekciju, piemēram, aicinot speciālistus no Rīgas, kā arī dzirdēt vairāk uzņēmēju stāstu.

Studenti zina, kur *Moodle* vidē meklēt jau notikušo vieslekciju ierakstus un videolekciju repozitoriju, kā arī atzinīgi novērtē docētāju palīdzību, lai piekļūtu datubāzēm.

Tikšanās ar darba devēju un sadarbības partneru pārstāvjiem

Sarunā piedalījās četri darba devēju un sadarbības partneru pārstāvji, no kuriem viens ir absolvējis DU maģistra studiju programmu “Starpkultūru attiecības”. Atnākušie sadarbības partneri pārstāvēja Daugavpils teātri, Daugavpils Vienības namu, Latgales speciālās ekonomiskās zonu un Daugavpils izglītības pārvaldi.

Pārstāvji norādīja, ka ir informēti par studiju programmas izmaiņām un viņu iesaiste ir bijusi diezgan plaša, piemēram, iesakot jaunu studiju kursu “Riska un krīzes komunikācija” un finanšu pārvaldības kursus. Finanšu pārvaldības kursi īpaši noderēs tiem, kas turpinās darba gaitas projektu vadībā, jo tās ir īpaši svarīgas tāmju sagatavošanā.

Ziņas par kvalifikācijas piešķiršanu darba devēju pārstāvji novērtē atzinīgi un norāda, ka to noteikti novērtēs arī jaunie investori. Studiju programma esot vajadzīga, tai ir nākotne un darba iespēju absolventiem reģionā ir pietiekami daudz (personālatlases speciālisti, projektu vadītāji, sabiedrisko attiecību vadītāji, tūrisma pārvaldes darbinieki, teātra darbinieki, komunikācijas vadītāji).

Sarunā tika apspriestas absolventu prasmes un to atbilstība darba tirgus vajadzībām, kā arī iespējas veidot ciešāku sadarbību ar darba devējiem, lai nodrošinātu aktuālus un praktiskus kursus.

Atnākušie darba devēju un sadarbības pārstāvji norādīja, ka labprāt uzņem studiju programmas studentus praksē, un vairāki atzina, ka labprāt pieņemtu darbā jaunos speciālistus arī pēc studiju pabeigšanas.

Darba devēju un partneru pārstāvji norādīja, ka studiju programma sniedz teorētisku un praktisku pamatu, kas palīdz absolventiem veikt darbu koordinētāk un ar lielāku sapratni, kā arī konstruktīvi palīdzēt uzlabot organizācijas darbu. Daudzās iestādēs un organizācijās ir svarīgs starpkultūru konteksts un spēja palūkoties ārpus stereotipiem un rāmjiem. Absolventi nereti ir izcili cilvēkresursu piesaistes speciālisti. Darba devēju pārstāvji studentu angļu valodas zināšanas vērtē kā izcilas.

Darba devēji aktīvi iesaistās arī maģistra darbu tēmu piedāvāšanā, lai pētījumi būtu aktuāli un atbilstīgi nozaru prasībām.

Darba devēji iesaistās dažādās diskusijās, studiju virziena padomes sēdēs, arī kā vieslektori.

Runājot par uzlabojumiem, darba devēji aicina iekļaut vairāk kursu, kas pilnveidotu uzņēmējdarbības kompetences, domāt par fokusētāku studiju plānu, lai studiju kursi nebūtu pārāk fragmentēti un nodrošinātu, ka studenti iegūst ne tikai vispārīgas teorētiskās zināšanas, bet arī praktiskas prasmes.

3. Plānoto izmaiņu analīze un ietekme uz studiju procesu un to kvalitāti, kā arī izmaiņu atbilstība normatīvo aktu prasībām

Secināms, ka DU plānotās izmaiņas profesionālajā maģistra studiju programmā “Starpkultūru attiecības” (programmas kods 47314), kas paredz tās nosaukuma maiņu uz “Starpkultūru attiecības un stratēģiskā komunikācija” un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu “stratēģiskās komunikācijas vadītājs”, kas atbilst 7. Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) un 7. Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (EKI) līmenim, tiek veiktas, lai studiju programma labāk atbilstu mūsdienu darba tirgus prasībām, uzlabotu absolventu konkurētspēju, saskaņotu programmas saturu ar atbilstošu profesijas standartu un lai nodrošinātu studiju programmas atbilstību normatīvo aktu prasībām. Vienlaikus, iepazīstoties ar plānotajām izmaiņām studiju programmā, eksperte konstatē, ka vērā jāņem ne tikai DU dokumentos sniegtā informācija, bet arī SKK lēmumi par atbilstošā studiju virziena akreditāciju un SKK noteikto uzdevumu izpildi, kā arī šobrīd spēkā esošais normatīvais regulējums. Tāpat eksperte secina, ka izmaiņas veicamas arī citos ar programmu saistītajos dokumentos, piemēram, diplomā un tā pielikumā.

Iepazīstoties ar SKK lēmumā Nr. 2023/20-A norādīto, eksperte secina, ka jau studiju virziena akreditācijas procedūras ietvaros DU centās programmu akreditēt paredzot, ka tās apguves rezultātā tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija “Stratēģiskās komunikācijas vadītājs”, vienlaikus tika konstatēts, ka programmas saturs pilnībā neatbilst profesiju standartā noteiktajām prasībām, tāpat tika konstatēts, ka šī kvalifikācija ietilpst Drukas un mediju tehnoloģiju nozares struktūrā iekļauto profesiju kartē (pieejama: https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/nozkval/NKSK_druka.pdf). Atbilstoši šai kartei un Drukas un mediju tehnoloģiju nozares kvalifikāciju struktūrai stratēģiskās komunikācijas vadītāja profesija ir iekļauta Komunikācijas jomā, kas aptver ar sabiedrisko attiecību veidošanu, žurnālistiku un komunikācijas jomu saistītās profesijas. Kas nozīmē, ka programmas, kuru rezultātā tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija “Stratēģiskās komunikācijas vadītājs” vairāk atbilstu studiju virzienam “Informācijas un komunikācijas zinātnes”, kā arī, šādām studiju programmām, atbilstoši MK 13.06.2017. noteikumiem Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 322), piemērotāks būtu kods 47321, kas atbilst programmu grupai “žurnālistika un komunikācija”. Tomēr, eksperte ņem vērā arī DU plānu piešķirt profesionālo maģistra grādu starpkultūru attiecībās, kas, kopā ar piešķiramo kvalifikāciju, rada iespēju starpdisciplinārai programmai, nodrošinot, ka primāri tiek izpildītas arī visas profesiju standartā noteiktās prasības (atbilstība profesiju standartā noteiktajām prasībām analizēta zemāk šajā sadaļā).

Papildus SKK lēmumā Nr. 2023/20-A tika norādīts uz nepieciešamību mainīt studiju programmas uzņemšanas prasības, jo īpaši ņemot vērā apstākli, ka programma tika apstiprināta bez piešķiramās kvalifikācijas. Sniedzot studiju programmu izmaiņu novērtēšanai, DU atkārtoti veikuši izmaiņas norādītajās uzņemšanas prasībās.

Ievērojot plašo izmaiņu klāstu, turpmāk iekļauta analīze par katru no veiktajām izmaiņām, tostarp, lai pārliecinātos par veikto izmaiņu savstarpējo saskaņotību.

3.1. Izmaiņas studiju programmas nosaukumā, mērķī, uzdevumos un sasniedzamajos rezultātos

DU studiju programmas izmaiņas ir vērstas uz programmas kvalitātes uzlabošanu, ņemot vērā gan studentu vajadzības, gan nozares attīstības tendences. Tiek mainīts gan studiju programmas nosaukums, gan precizēti programmas mērķis un uzdevumi, lai nodrošinātu, ka studējošie iegūst ne tikai teorētiskas zināšanas, bet arī praktiskas prasmes, kas ir būtiskas starpkultūru attiecību un stratēģiskās komunikācijas jomā. Mainītais studiju programmas nosaukums sevī aptver informāciju gan par piešķiramo grādu – starpkultūru attiecībās - gan par piešķiramo kvalifikāciju – stratēģiskās komunikācijas vadītājs, attiecīgi, veidojot nosaukumu “Starpkultūru attiecības un stratēģiskā komunikācija”, kas paredz, ka programmā tiek apgūtas zināšanas prasmes un kompetences, kas saistītas gan ar kultūras studijām, gan komunikāciju. Pārskatot precizētos studiju programmas uzdevumus eksperte konstatē, ka turpmāk lielāks uzsvars likts tieši uz stratēģisko komunikāciju, nevis komunikāciju, kā tas bija paredzēts pirms izmaiņu veikšanas, vienlaikus atsevišķi iekļauts uzdevums “nodrošināt stratēģiskās komunikācijas vadītāja kvalifikācijai nepieciešamas zināšanas un kompetences”, kas sevī skaidri ietver DU apņemšanos un solījumu studējošajiem nodrošināt, ka programmas apguves rezultātā studējošie būs apguvuši visas profesiju standartā noteiktās prasības. Izskatot precizētos sasniedzamos rezultātus secināms, ka tie vairāk tuvināti profesiju standartā noteiktajam kvalifikācijas mērķim, proti, lielāks uzsvars likts uz spēju stratēģiski plānot un vadīt sabiedrisko attiecību un komunikācijas stratēģiju atbilstoši organizācijas mērķiem, vienlaikus, prasmes skatot starpkultūru attiecību kontekstā (piemērs sasniedzamajam rezultātam, kas liecina par starpkultūru attiecību un stratēģiskās komunikācijas mijiedarbību: *Spēj nodrošināt korporatīvo komunikāciju un ikdienas komunikācijas procesu, ņemot vērā starpkultūru attiecību aktualitātes un pētījumu rezultātus*).

Kopumā eksperte secina, ka studiju programmas nosaukums atspoguļo gan piešķiramo grādu, gan kvalifikāciju. Veiktās izmaiņas studiju programmas mērķī, uzdevumos un sasniedzamajos rezultātos liecina par DU centieniem noteikt mijiedarbību starp divām jomām, kas aptvertas piešķiramajā grādā un profesionālajā kvalifikācijā, tajā pat laikā, eksperte uzsver, ka DU jānodrošina, ka studiju programma pilnībā izpilda visas profesiju standartā noteiktās prasības (detalizētāka analīze iekļauta šī atzinuma 3.4. sadaļā).

3.2. Izmaiņas studiju programmas kodā

DU vadība iesniegumā Nr. 4-40/128 norāda: “Programmas kods 47314 atspoguļo programmas statusu un saturu. Koda pirmie cipari 47 – otrā cikla profesionālā augstākā izglītība; profesionālā maģistra grāds vai septītā līmeņa profesionālā kvalifikācija un profesionālā maģistra grāds. Koda otrā daļa atbilst izglītības tematiskajai jomai (31 – Sociālās un cilvēkrīcības zinātnes) un izglītības programmu grupai (314 – Socioloģija un kultūras studijas). Koda pēdējā daļā tiek aktualizēts kultūras studiju kodols, kas uzsver programmas satura un rezultātu orientāciju uz kultūras jēdziena plašo mūsdienīgo kontekstu.” Ievērojot DU norādīto, kā arī SKK lēmumā Nr. 2023/20-A iekļautos apsvērumus par studiju programmas kodu 47314, eksperte uzsver, ka šāds kods atbilda studiju programmai pirms izmaiņu veikšanas, proti, laikā, kad programmas apguves rezultātā tika piešķirts profesionālā maģistra grāds starpkultūru attiecībās. Tajā pat laikā, ievērojot pieteiktās izmaiņas eksperte konstatē, studiju programmas parametriem būtu jābūt savstarpēji salāgotiem, precizētais studiju programmas nosaukums sevī ietver komponentes, kas saistītas gan ar starpkultūru attiecībām, gan stratēģisko komunikāciju. Ievērojot studiju programmas precizēto mērķi, uzdevumus, sasniedzamos rezultātus, saskatāmi DU centieni panākt balansu starp abām jomām. Izskatot studiju plānu var secināt, ka tajā vairāk iekļauti studiju kursi tieši komunikācijas jomā, kas palīdzētu nodrošināt profesiju standartā noteikto prasību izpildi. Vienlaikus, šajosursos integrēta arī starpkultūru attiecību un virziena “Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas” jomai atbilstošā tematika.

Ievērojot iepriekš minēto, eksperte saskata nepieciešamību DU pārskatīt studiju programmai noteikto studiju programmas kodu, nosakot komunikāciju kā dominējošo disciplīnu. Atbilstoši, piemērotāks varētu būt studiju programmas kods 47321, kura koda pēdējie 3 cipari 321 norāda uz izglītības programmu grupu – žurnālistika un komunikācija. Kā alternatīvu risinājumu iespējams izskatīt arī koda pēdējos trīs ciparus 350, kas atbilst programmu grupai - Starpdisciplināras programmas un kvalifikācijas, kas ietver sociālās zinātnes, informācijas un komunikācijas zinātnes. Veicot izmaiņas kodā DU būtu jāpamato programmas atbilstība norādītajam/precizētajam kodam.

3.3. Izmaiņas studiju programmas apjomā

Līdz šim studiju programmas apjoms bija 80 KP atbilstoši kredītpunktu sistēmai, kas atbilda Augstskolu likuma regulējumam, kas bija spēkā līdz 2022. gada 10. oktobrim. Iesniedzot studiju programmu izmaiņām, studiju programmas apjoms noteikts 120 KP apjomā atbilstoši ECTS. Studiju programmas īstenošanas ilgums paliek nemainīgs, tas ir, 2 gadi pilna laika klātienē.

Kopumā, kopējais programmas apjoms ir atbalstāms, vienlaikus, izskatot DU 2024. gada 14. oktobra rīkojumu Nr. 4-5/211 “Par pāreju no kredītpunktiem uz Eiropas Kredītpunktu pārnesei sistēmu Daugavpils Universitātē” (turpmāk – “Rīkojums”) eksperte konstatē, ka DU noteicis, ka 1 KP atbilst 1,5 KP (ECTS) un 40 stundām, tāpat noteikts, ka studiju kursiem mazākais apjoms jaunajos kredītpunktos ir 3 KP (ECTS), tāpat noteikts, ka jaunos KP (ECTS) izsaka veselos skaitļos. Izskatot Rīkojumā norādīto un studiju kursu aprakstos iekļautos stundu sadalījumu eksperte secina, ka 1 KP ECTS veido 26,6 studiju darba stundu apjomu. Ievērojot Augstskolu likuma 1. panta pirmo punktu, eksperte norāda, ka studiju darba apjomu izsaka akadēmiskajās

stundās, kuras apjoms ir 45 minūtes, bet DU norādītais studiju darba stundu apjoms nav izsakāms 45 minūšu apjomā. Tāpat eksperte ņem vērā, ka kredītpunkti izsakāmi veselos skaitļos un to, ka viens kredītpunkts atbilst 25–30 stundu studiju darba apjomam, kas noteikts Augstskolu likuma 1. panta 8. punktā, kas tieši neatbilst DU Rīkojumā norādītajam pamatojumam, ka 1 KP atbilst 1,5 ECTS KP un 40 stundām, kas atbilda Augstskolu likuma redakcijai, kas bija spēkā līdz 2022. gada 10. oktobrim.

Būtiski ievērot, ka kredītpunktu maiņa nevar būt balstīta tikai tehniskos aprēķinos, jo apjoma izteikšana atbilstoši ECTS jau pašā pamatā nosaka, ka šī kredītpunktu uzskaites sistēma izsaka kredītpunktus atbilstoši studenta ieguldītajam darbam, lai sasniegtu noteiktus studiju mērķus un apgūtu konkrētas zināšanas vai prasmes. Tāpat, būtiski ņemt vērā, ka skaidri noteikts un viegli aprēķināms studiju darba stundu apjomu palīdz salīdzināt un atzīt iegūto augstāko izglītību arī citās augstskolās, tostarp mobilitāšu ietvaros ārvalstīs. Ievērojot iepriekš minēto, DU būtu jāpārskata noteiktais studiju darba stundu apjoms uz 1 KP (ECTS), to izsakot veselos skaitļos, kā arī jāpārskata studiju kursu apraksti, nodrošinot, ka tajos norādītais stundu skaits un kursā apgūstamais saturs atbilst norādītajam apjomam.

3.4. Izmaiņas studiju programmas apguves rezultātā piešķiramajā kvalifikācijā un programmas saturā

Kvalifikācijas piešķiršanu nosaka Augstskolu likuma 59. panta pirmās daļas 3. punkta b) apakšpunkts un MK noteikumu Nr. 305 37. punkts.

DU rektors 22.01.2025. iesniegumā Nr. 4-40/32 norāda: *“Tika izpētīta ārvalstu (primāri ASV) pieredze stratēģiskās komunikācijas kā specifiskās disciplīnas izstrādē. Programmas kodols un saikne ar virzienu tika saglabāti. Izpētot profesijas standartu un citu augstskolu akadēmisko pieredzi, tika izstrādāti studiju kursi, kuru sasniedzami rezultāti ir orientēti uz profesijas standartu. Atbilstoši piešķiramai kvalifikācijai tika koriģēti programmas nosaukums, mērķis un uzdevumi, sasniedzamie rezultāti. Atbilstoši jaunu kursu saturam tika pārstrādāts kursu kartējums. Ņemot vērā akreditācijas komisijas rekomendācijas, tika uzlabota programmas struktūra, palielinot brīvas izvēles kursu iespējas. Vienlaikus tika saglabāts programmas savdabīgums, kas saistīts ar starpkultūru attiecību aktualitāti. (...) Programmas iekļaušana “Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas” virzienā pasvīturo lingvistiskās komunikācijas dažādu aspektu nozīmi starpkultūru attiecību un stratēģiskās komunikācijas veidošanā, kā arī kultūru struktūru un dažādības analīzes un profesionālās izpētes nepieciešamību.”*

Atbilstoši DU iesniegumā norādītajam, izmaiņu procedūras ietvaros no studiju plāna izņemti šādi studiju kursi – Socioloģija, Etnopolitika, Grāmatvedības pamati, Uzņēmējdarbības ekonomika, Mazākumtautību kultūra Latvijā un Nacionālās identitātes problēmas mūsdienu sabiedrībā. Izveidoti jauni studiju kursi, piemēram, “Stratēģiskā vadība”, “Zīmolveidība: teorija un prakse” un “Riska un krīzes komunikācija”, kas paplašinās studentu izpratni par aktuālām nozares tendencēm un nepieciešamajām prasmēm sekmīgai darbībai starptautiskā un starpkultūru vidē. Šie kursi ir tieši saistīti ar programmas mērķiem, kas ir sagatavot speciālistus, kuri spēj vadīt stratēģisku komunikāciju un risināt starpkultūru sarežģījumus, veicot pētījumus un analizējot riskus. Studiju saturs ir veidots kā savstarpēji papildinošs, kas ļauj tajā atspoguļot gan profesijas standarta prasības, gan programmas orientāciju uz starpkultūru attiecībām kā mūsdienās aktuālu un stratēģiski nozīmīgu problēmu.

Vienlaikus DU iesniegumā norādīts studiju kurss “Lingvistiskā ekspertīze 3 KP”, kas nav iekļauti precizētajā studiju plānā, bet būtu nepieciešams profesiju standartā noteikto prasību izpildei.

Studiju programmas izmaiņas ietver arī lielāku elastību studentiem un izvēles kursu skaita palielināšanu, kas ļauj studentiem izvēlēties piemērotākos moduļus atbilstoši viņu interesēm un karjeras plāniem.

Jaunā studiju plāna **A daļa** ietver obligātos kursus, kas nodrošina nozares teorētiskās zināšanas un praksi – 21 KP. Šajā daļā ir kursi, kas attiecas uz stratēģisko komunikāciju, starpkultūru attiecībām, sabiedrisko attiecību teorijām, krīzes komunikāciju, kā arī zīmolvedību un kultūras komunikāciju.

B daļa iekļauj pētnieciskā darba, projektu vadīšanas, jaunrades un vadībzinību kursus – 15 KP. Šeit ietilpst studiju kursi, kas attiecas uz žurnālistiku, politisko komunikāciju, starpdisciplināro pētniecību un korporatīvo kultūru. B2 daļa ietver obligātās izvēles kursus, kas nodrošina profesionālās kompetences sasniegšanu uzņēmējdarbībā – 6 KP. Kursi šajā daļā ietver finanšu plānošanu organizācijā, publiskā viedokļa teorijas un plašsaziņas līdzekļu darbību regulējošos normatīvos aktus.

C daļa ietver brīvās izvēles kursus – 9 KP, kuru ietvaros studējošajiem tiek paredzēta iespēja izvēlēties jebkuru studiju kursu apguvi. Eksperte uzsver, ka atbilstoši Augstskolu likumā noteiktajam, studējošajam ir jābūt tiesībām šajā daļā izvēlēties jebkādu studiju kursu, tostarp tādu, kas nav tieši saistīti ar apgūstamo studiju programmu, kas nozīmē, ka DU nevar rēķināties, ka šajā daļā studējošie apgūs kursus, kas palīdzēs profesiju standartā noteikto prasību izpildei. Gadījumā, ja šajā daļā augstskola vēlas ietekmēt studējošo izvēli, šāda rīcība uzskatāma par Augstskolu likumā noteikto prasību pārkāpumu.

Prakse (39 KP) ir sadalīta trīs daļās – vērošanas prakse (6 KP), prakse plašsaziņas iestādēs (9 KP) un prakse attiecīgajā profesionālajā jomā (24 KP).

Maģistra darbs (30 KP) ietver vairākus posmus, sākot ar darba izstrādes sākumu un beidzot ar darba galavērtības iesniegšanu.

Šāda struktūra nodrošina, ka studenti iegūst visaptverošas teorētiskās un praktiskās zināšanas, kas ļauj tiem izvēlēties kursus atbilstoši viņu interesēm un karjeras plāniem, vienlaikus saglabājot nepieciešamo struktūru profesionālās kvalifikācijas iegūšanai.

Kopumā, vērtējot studiju programmas uzbūvi, eksperte secina, ka tajā iekļauta obligātā, ierobežotās izvēles un izvēles daļa, kas atbilst gan Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas otrā punkta c apakšpunkta prasībām, gan MK noteikumos Nr. 305 iekļautajām prasībām, tostarp norādīts, ka gadījumā, ja studējošais iepriekšējos studiju līmeņos nav apguvis vides aizsardzības un civilās aizsardzības studiju kursus, tie apgūstami maģistra studiju programmas ietvaros. Vienlaikus, eksperte vērš uzmanību, ka studiju plāna norādītajā B1 daļā paredzētais apjoms ir 15 KP, kas atbilst šajā daļā norādīto kursu summai, kas faktiski nozīmē, ka B1 daļa nesatur ierobežoto izvēli un šī daļa būtu jāpārskata, vai nu šajā daļā iekļautos kursus pievienojot obligātajai daļai, vai daļu papildinot ar kursiem, tādējādi nodrošinot izvēles iespējas.

Vērtējot izmaiņas studiju programmas saturā, eksperte konstatē, ka tās lielākoties atbilst stratēģiskās komunikācijas vadītāja profesijas standartam, jo studiju programma ietver kursus, kas:

- attiecas uz stratēģisko komunikāciju, piemēram, “Stratēģiskā vadība” un “Politiskā komunikācija”, kas nodrošina zināšanas un prasmes, lai studenti varētu izstrādāt un vadīt sabiedrisko attiecību un komunikācijas stratēģijas, kā norādīts profesijas standartā;
- vērsti uz krīzes un risku komunikāciju, piemēram, “Riskā un krīzes komunikācija”, kas ir tieši saistīti ar profesijas standartā minētajām prasmēm prognozēt riskus un vadīt krīzes komunikācijas komandu;
- attīsta prasmes, kas nepieciešamas, lai absolventi spētu plānot, vadīt un uzraudzīt sabiedrisko attiecību aktivitātes. Tāpat tiek uzsvērtā sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem un viedokļu līderiem, kas atbilst profesijas standartā minētajām atbildībām veidot attiecības ar medijiem un citām organizācijām;

- attiecas uz mūsdienu tehnoloģiju izmantošanu komunikācijā, tostarp multivides un digitālajiem rīkiem. Tas atbilst profesijas standarta prasībai par mūsdienīgu tehnoloģiju izmantošanu stratēģiskās komunikācijas procesos;
- vērsti ne tikai uz stratēģisko komunikāciju, bet arī cilvēkresursu un resursu vadību, kas ietver komandas darba organizēšanu un motivēšanu, kā arī sadarbību ar citiem struktūrvienību vadītājiem, kas ir nepieciešams stratēģiskās komunikācijas vadītāja profesijas pienākumu veikšanai.

Tomēr ir dažas jomas, kas nav pilnībā iekļautas:

- multivides un mūsdienīgu tehnoloģiju izmantošana komunikācijā: lai gan studiju programma ietver komunikācijas un mediju kursus, iespējams, nepieciešams vēl vairāk uzsvērt multivides, tostarp digitālo mediju izmantošanu, kas ir būtiski stratēģiskās komunikācijas vadītāja darbā;
- vadības prasmes un cilvēkresursu pārvaldība: programma piedāvā dažus kursus saistībā ar vadību un resursu plānošanu, taču tās pilnīgai atbilstībai ar profesijas standartu varētu ietvert vairāk praktisku elementu par cilvēkresursu vadību un komandas vadīšanu;
- Atsevišķi studiju kursi, kuru apguve būtu obligāta, lai izpildītu standartā iekļautās prasības studiju plānā nav iekļauti, piemēram, “Profesionālā angļu valoda” (prasība profesijas standartā “3.7.10. zināt divas svešvalodas”).

Eksperte atzinīgi vērtē, ka papildus tiek izstrādāta jauna metodoloģija, lai nodrošinātu praktisku pieeju studiju procesā, kā arī uzsvērtā ir sadarbība ar darba devējiem un ārvalstu partneriem.

Kopumā, iepazīstoties ar DU sniegto informāciju, eksperte secina, ka ir iespējams saskatīt studiju programmas starpdisciplināro raksturu un jaunizveidotie studiju kursi veido lielāku programmas uzsvaru uz stratēģiskās komunikācijas vadītājam nepieciešamajām prasmēm. Uzskatāms piemērs studiju programmas starpdisciplinārajam raksturam ir studiju kurss: “Korporatīvā kultūra”, “Projektu vadīšana”, “Kultūra un komunikācijas stratēģijas”.

Vienlaikus, eksperte secina, ka programmas satura atbilstība profesiju standartā noteiktajām prasībām būtu jāpārskata atkārtoti, nodrošinot, ka studējošie apgūst visas profesiju standartā noteiktās prasības, tajā skaitā prasību par profesionālās angļu valodas nepieciešamību.

3.5. Izmaiņas uzņemšanas prasībās

Atbilstoši DU sniegtajai informācijai tiek plānotas izmaiņas arī studiju programmas uzņemšanas prasībās. Ievērojot SKK lēmumā Nr. 2023/20-A norādīto, līdzšinējās uzņemšanas prasības tika paredzētas tikai studējošajiem, kuriem ir iegūta iepriekšējā pirmā cikla profesionālā augstākā izglītība, jo, uzņemot studējošos ar iepriekš iegūtu akadēmisko izglītību, pēc sekmīgas maģistra programmas apguves ir jānodrošina septītā līmeņa profesionālās kvalifikācijas piešķiršana, ko studiju programma nevar nodrošināt. Ievērojot, ka pēc izmaiņu apstiprināšanas studējošajiem plānots piešķirt arī profesionālo kvalifikāciju, var tiks izskatīta iespēja uzņemt studējošos arī ar iepriekš iegūtu akadēmisko izglītību, kas cita starpā iespējams arī tāpēc, ka programmas studiju plānā paredzētais prakses apjoms veido 39KP no kopējā studiju programmas plāna.

Salīdzinot izmaiņām pieteiktās un SKK apstiprinātās uzņemšanas prasības secināms, ka SKK apstiprinātajās prasībās bija noteikts, ka reflektantiem būtu jābūt arī 2 gadu darba stāžam atbilstošajā jomā, kas precizētajās uzņemšanas prasībās vairāk nav norādīts. Tāpat, precizētajās uzņemšanas prasībās pievienota jauna daļa “Humanitāro zinātņu/sociālo zinātņu/komunikācijas

zinātņu/vadībzinātņu bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība”, kas nebija iekļauta iepriekšējā uzņemšanas prasību redakcijā.

Ievērojot DU plānotās izmaiņas, eksperte vērš uzmanību, ka atbilstoši MK noteikumu Nr. 322 2. tabulai, LKI 7 līmenim atbilst tādas programmas, kuru ietvaros studējošajiem jāspēj parādīt padziļinātas prasmes, vienlaikus, vispārīgas un plašas uzņemšanas prasības, proti, nepietiekamas priekšzināšanas, var kavēt šo padziļināto prasmju apguvi. Kā arī, izmaiņām pieteiktās uzņemšanas prasību daļas ir savstarpēji izslēdzošas. Nepieciešams skaidri noteikt uzņemšanas prasības, norādot konkrētas jomas, kādās jābūt iegūtai iepriekšējai izglītībai, gadījumā, ja jomas tiek izteiktas plašāk, nepieciešams paredzēt profesionālo pieredzi konkrētā jomā (kā to norādīja arī SKK), vai jānorāda kāda cita informācija, piemēram, konkrēts kredītpunktu apjoms konkrētā jomā apgūtiem studiju kursiem.

3.6. Izmaiņas citos (saistītajos) programmas dokumentos

DU ir mainījusi arī izsniedzamā diploma un tā pielikuma paraugu, norādot tajā profesionālo maģistra grādu starpkultūru attiecībās un profesionālo kvalifikāciju “Stratēģiskās komunikācijas vadītājs”. Diploma pielikuma 2. 2. punktā ir minēts, ka “2.2. galvenā(-s) studiju joma(-s) kvalifikācijas iegūšanai: Humanitārās zinātnes”. Savukārt 5.2. punktā “Profesionālais statuss” ir norādīts “Tiesības strādāt starpkultūru attiecību menedžera profesijā”, nevis “tiesības strādāt stratēģiskās komunikācijas vadītāja profesijā”. Ievērojot šajā atzinumā norādīto, tostarp par nepieciešamību pārskatīt studiju programmas kodu, pēc informācijas precizēšanas nepieciešams pārskatīt diploma pielikumu, nodrošinot tā atbilstību faktiskajai situācijai.

Lai nodrošinātu studiju kvalitāti, ir veikta arī akadēmiskā personāla kvalifikācijas izvērtēšana, un nepieciešamības gadījumā pieaicināti jauni mācībspēki ar atbilstīgu pieredzi, īpaši stratēģiskās komunikācijas un starpkultūru attiecību jomā. Tāpat tiek veikta ciešāka sadarbība ar darba devējiem, kas palīdzēs studentiem nodrošināt prakses iespējas un iegūt praktisku pieredzi.

DU bibliotēkā, Parādes ielā 1, Daugavpilī, ir atrodamī dažādi resursi par komunikāciju, saskarsmes psiholoģiju un sabiedriskajām attiecībām latviešu, krievu un angļu valodā. Atrodamī arī jaunākie latviešu autoru darbi, piemēram, Olgas Kazakas “Pirmā PR grāmata” un Jolantas Derkevicas-Pilskungas un Janas Bunkus “[Vieta grāmatas nosaukumam]. Komunikācija”. Piedāvāto grāmatu klāsts tiek regulāri papildināts atbilstīgi docētāju un studentu prasībām.

Grāmatu plauktos krievu valodas grāmatu klāsts ir plašāks par angļu valodas (un arī latviešu valodas) grāmatu piedāvājumu, jo saskaņā ar docētāju un bibliotēkas pārstāves teikto ne visi studējošie lasa angliiski.

Ir pieejamas arī nozīmīgākās datubāzes, un bibliotēkas pārstāvji regulāri informē studentus par to izmantošanu un palīdz atrast vajadzīgo.

4. Secinājumi

Izmaiņu ieviešana ir veikta atbilstoši Latvijas Republikas Augstskolu likuma 55. panta prasībām par augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanu, un tās atbilst Ministru kabineta noteikumiem Nr. 793, kas regulē studiju virzienu akreditāciju un izmaiņas studiju akreditētos studiju virzienos. Atbilstoši DU norādītajam plānots, ka izmaiņas veicinās programmas kvalitātes uzlabošanu, paplašinās studiju piedāvājumu un palielinās studentu konkurētspēju gan Latvijā, gan starptautiskajā darba tirgū, nodrošinot mūsdienīgas zināšanas un prasmes starpkultūru komunikācijas un stratēģiskās komunikācijas jomā.

4.1. Pamatojoties uz ekspertes vizītes laikā veiktajiem novērojumiem un diskusijām ar augstskolas pārstāvjiem, studiju programmas vadību, docētājiem, studentiem un darba devējiem, kā arī pieejamo dokumentu izpēti, secināms, ka **plānotās izmaiņas studiju programmā “Starpkultūru attiecības”, kas ietver nosaukuma maiņu un kvalifikācijas piešķiršanu, ir izstrādātas nepilnīgi**, neņemot vērā visus akreditācijas ekspertu ieteikumus, normatīvo

- aktu prasības. Izvērtējot studiju programmas parametru – **nosaukuma, grāda, kvalifikācijas, mērķa, uzdevumu un sasniedzamo rezultātu savstarpējo sasaisti eksperte secina, ka šo parametru sasaiste ir savstarpēji pamatojama un loģiska.**
- 4.2. Eksperte secina, ka studiju **programmas kods neatbilst** pārējiem studiju programmas parametriem un aicina DU izvērtēt koda maiņu uz 47321 vai 47350.
 - 4.3. Eksperte secina, ka DU norādītais sākotnējais uzņemšanas prasību formulējums neatbilst SKK lemtajam un oficiālajos reģistros iekļautajām ziņām, kas nav pieļaujama situācija. Izvērtējot piedāvātās, precizētās **uzņemšanas prasības**, eksperte secina, ka tās **norādītas plaši, būtu pārskatāmas** un pielāgojamas studiju programmai, lai nodrošinātu studējošajiem iespēju iegūt padziļinātas prasmes, kā tas paredzams LKI 7 līmenim.
 - 4.4. Secināms, ka DU **atkārtoti jāpārskata studiju plāns**, lai nodrošinātu, ka studiju programma pilnībā atbilst profesiju standartā noteiktajām prasībām.
 - 4.5. Nepieciešams **precizēt stundu skaitu, kas atbilst 1 KP**, nodrošinot, ka stundas izteiktas veselos skaitļos. Pēc precizējumu veikšanas būtu jāpārskata arī studiju kursu apraksti un tajos iekļautā informācija par studiju kursam piemērojamo stundu skaitu.
 - 4.6. **Studentu, docētāju un darba devēju iesaistīšanās studiju procesu veidošanā un uzlabošanā ir vērtīgs pienesums**, kas palīdz nodrošināt izmaiņu atbilstību darba tirgus pieprasījumam un programmas studentu konkurētspēju.
 - 4.7. Vizītes laikā dažādās sarunās izskanēja **atšķirīga informācija par to, kā tiek izstrādāti, apstiprināti un atjaunoti studiju kursu apraksti**. DU vadība norādīja, ka par to ir atbildīga studiju programmas direktore, studiju programmas direktore savukārt minēja, ka paši docētāji, arī docētāji to apstiprināja. Nebija vērojami arī skaidri principi informācijas avotu izvēlē, lai tie atbilstu nozares mūsdienu aktualitātēm un komunikācijas vajadzībām.
 - 4.8. Aplūkojot studiju kursu aprakstus, secināts, ka **obligāti izmantojamie informācijas avoti tajos nereti ir vecāki par 10 gadiem vai arī bija pieejami saitēs, kas nedarbojas vai arī ir nedrošas (dezinformējošas) saskaņā ar NEPLP ieteikumu**. Respektīvi, studiju kursa “Sabiedriskās attiecības” apraksta sadaļā “Periodika un citi informācijas avoti” ir norādīta saite <http://www.balticforum.org/index.php?catalogue&id=23&cid=909>, kas nedarbojas, un saite <http://www.globalaffairs.ru/numbers/>, kas saskaņā ar NEPLP ieteikumu ir neuzticama vai – citos datoros – neveras vaļā (saitei studiju kursa aprakstā nav pievienots arī papildu komentārs). Studiju kursa “Lingvistiskā ekspertīze” aprakstā nav obligāti izmantojamo informācijas avotu, kas būtu veltīti tieši lingvistiskajai ekspertīzei.

5. Rekomendācijas

Ekspertes ieskatā akreditācijas ekspertu un SKK lēmumā norādītie **ieteikumi nav ņemti vērā pilnībā**. Eksperte **rekomendē apstiprināt DU pieteiktās izmaiņas studiju programmas nosaukumā, mērķī, uzdevumos, sasniedzamajos rezultātos, apjomā un piešķiramajā kvalifikācijā ar nosacījumu, ka līdz SKK lēmuma pieņemšanai par izmaiņu pieļaujamību tiek precizēts arī studiju programmas kods un uzņemšanas prasības, nodrošinot studiju programmas parametru sasaisti.**

Eksperte rekomendē studiju programmas vadībai līdz SKK sēdei, kurā tiks pieņemts lēmums par izmaiņu pieļaujamību:

1. Ņemot vērā izmaiņas studiju programmas nosaukumā, mērķos, uzdevumos un sasniedzamajos rezultātos, kā arī dominējošo komunikācijas jomu, mainīt izglītības klasifikācijas kodu, kas atbilstu komunikācijas un stratēģiskās komunikācijas jomai (57321) vai starpdisciplināras programmas un kvalifikācijas, kas ietver sociālās zinātnes, informācijas un komunikācijas zinātnes programmu grupai (47350), studiju programmas

strukturai un profesijas standartam. Sniegt skaidrojumu, kā mainītais kods atbilst pārējiem studiju programmas parametriem.

2. Precizēt plānotās uzņemšanas prasības, nosakot konkrētas jomas, kurās jābūt iegūtai iepriekšējai izglītībai, gadījumā, ja jomas tiek noteiktas plaši, paredzēt nepieciešamību darba pieredzei konkrētā jomā vai konkrētā apjomā iepriekš apgūtu studiju kursu skaitu.
3. Pārskatīt DU izsniedzamā diploma un tā pielikuma paraugu, ņemot vērā programmas plānotās izmaiņas, tostarp izmaiņas studiju programmas kodā un uzņemšanas prasībās.
4. Pārskatīt noteikto studiju darba stundu apjomu uz 1 KP (ECTS), to izsakot veselos skaitļos. iesniegt DU apliecinājumu jaunnoteiktajam stundu skaitam. Pārskatīt studiju programmas atbilstību profesiju standartā noteiktajām prasībām pret studiju plānā iekļauto informāciju, sniegt DU apliecinājumu, ka tiek izpildītas visas standartā iekļautās prasības, arī tās, kuras norādītas SKK lēmumā Nr. 2023/20-A.

Eksperte papildus rekomendē studiju programmas vadībai līdz 2025./2026. studiju gada sākumam:

1. Noteikt skaidru iekšējo kārtību kursu aprakstu izstrādē, apstiprināšanā un atjaunošanā, papildus informējot visas iesaistītās puses par atbildību sadali, ņemot vērā, ka vizītes laikā dažādi dalībnieki izteica atšķirīgus scenārijus.
2. Pārskatīt studiju kursu aprakstus, nodrošinot, ka tajos norādītais stundu skaits un kursā apgūstamais saturs atbilst norādītajam apjomam.
3. Pārskatīt studiju kursu aprakstos minēto obligāti izmantojamo un papildu informācijas avotu atbilstību mūsdienu tendencēm un komunikācijas vajadzībām, papildinot ar avotiem, kas nav vecāki par 10 gadiem, kā arī dzēšot saites, kas nedarbojas vai ir nedrošas.
4. Attiecīgi papildināt bibliotēkas grāmatu klāstu ar jaunākajiem darbiem angļu valodā par sociālo mediju komunikāciju, starpkultūru attiecībām, krīzes vadību, zīmolveidību, sabiedriskajām attiecībām u. tml.
5. Pamatojoties uz studiju plāna pārskatu un darba devēju ieteikumiem, ieteicams pārskatīt un fokusēt studiju kursu piedāvājumu, lai novērstu fragmentāciju un nodrošinātu, ka studenti iegūst ne tikai vispārīgas teorētiskās zināšanas, bet arī praktiskas prasmes. Piemēram, piedāvājot tikai tos izvēles kursus, kas tieši saistīti ar programmas galvenajiem mērķiem un kompetencēm un ļautu specializēties kādā konkrētā jomā, piemēram, stratēģiskajā komunikācijā vai starpkultūru attiecībās.
6. Pēc iespējas iesaistīt nozares praktiķus vieslekciju vadīšanā un sadarboties ar tādām organizācijām kā NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centrs, Eiropas Komisijas pārstāvniecība un Latvijas Asociācija sabiedrisko attiecību profesionāļiem (LASAP).

Aiga Veckalne, EMBA

Rīgā 08.05.2025.